

כשינסלה נכנס למסלול חייו הנורמלי מחול השדים כבר התחיל

נ יצוצות הזעם עפו לכל הכיכונים. הממונה על שירותי הבטחון הופיע בי מפתיע בפני הממשלה, חוליית שוטרים מוג' ברת חדרה לתוך מאה שערים והחרימה ארון שלם של מיסמכים בישיבה של נטורי קרתא, שני רבנים נעצרו בבני ברק והובלו לחקירה בירושלים, הממונה על שרותי הבטחון הופיע בפני עורכי העיתונים והקיע את מחתרת הקנאים, שחטפה את יוסלה ומתנכרת למדינה.

מכל הפעילות הקודחת הזאת השתמע דבר חשוב אחד: שמוני וגמור עם השלטונות לחקור את פרשת יוסלה עד תום, להעמיד לדין כל מי שהיה לו יד וחלק במעשה התועבה. ננקטו וננקטים עתה צעדים להקירת כל המעורבים בפרשה, הודיע ה' ממונה.

לפי הערכתו ידעו על פרטי החטיפה כ-20 איש בישראל ובהו"ל. הכוח המניע מאחורי כל הפרשה היו חוגי הקנאים של נטורי קרתא בירושלים וחצר הרבי מסאטמאר, יואל טייטלבוים, בניירורק.

★ ★ ★ הנינה — לא רחמים

ל א היה כל חידוש מרעיש בגילויים אלה, כי בחלקם הגדול הספיקו כבר להתפרסם לפני כן. אולם היתה בהם, בכל

חומר מרשיע נגד כל מי שנטל חלק בחטיפת הילד, וכי לא נתקבלה שום החלטה בדבר חנינה או ביטול הליכים משפטיים. בצורה זו הושאר פתח נרחב לסחטנות מתמדת: המשטרה תאסוף את החומר, דויד בן-גוריון יחזיקו בידו כשוט מעל למפלגות הדתיות.

★ ★ ★ כדור פינג-פונג

ל פתע השתנה הכל. נשכחו הדברים על חנינה, נשכחו ההתחסדות על מניעת מלחמת-אחים. מדוע? האם הש דויד בן-גוריון כי אורחים רבים תבעו את גילוי האמת כולה והעמדת הפושעים לדין? לא. הוא פשוט מצא את עצמו במצב, שהיה נאלץ לנופף בשוט המשפטים והמעצרים, כדי לאלץ את השותפים הדתיים להישמע לו.

שני משברים, שצצו זה אחר זה, עירערו את הכניעתם של הדתיים לרצון ראשי-הממשלה. פרשת בני ישראל (ראה עמודים 14-15) איימה לעורר נגדו זעם המוני על כי מכר את ענייני הנישואין לידי הדתיים. הוא ידע כי היהודים הקיצוניים הרחיקו את שר הדתות המפד"לי, זרח חרפהטיג, מלנקוט צעדים דראסטיים להתרת נישואי בני ישראל לאלתר. על כן החליט לנופף מולו

התאבקות חופשית

יוסלה ואחד מילדי השכנים בחולון, במחזה רגיל בחיי ילדים. כבר מן היום הראשון לשובו הביתה יצא יוסלה לשחק עם ילדי השכון, בסביעות חסרת-מעצורים של ילד בריא.

המחשבה שאנשים אשר ביצעו פשע כה מתועב חייבים לתת עליו את הדין. הם רק מילאו שליחות של ראש הממשלה, במשך חקר נגד הפרטנר הדתי. הם סיפקו בידו נשק להכנעת היריב.

★ ★ ★ איזה לא הכריזה

ה ראשונים שצעקו חמס היה, כמו בן, הדתיים המאורגנים. עוד לא היתה

של הפרשה. דבר זה לא היה ולא נברא. „אני לא הכרזתי זאת“, הודיעה האם, מיד עם שובה ארצה. להיפך: היא היתה מעוניינת מאוד להביא את חוטפי ילדה למשפט. היא אפילו הביאה אתה רשימה של עורכי דין בניירורק, כדי שתוכל לבחור, יחד עם פרקליטה הישראלי, באחד מהם, שינהל את התביעה נגד זנוחיל גרטנר וכל מי שהשיתף בהחזקת הילד וחטיפתו בארצות-הברית.

★ ★ ★ אין כסף להבראה

כ חניצידון עיין באפשרות של הגשת תביעה אורחית לפיצויים. כי אחרי שיתעורר החשד שדויד בן-גוריון רוצה למיכור את פרשת יוסלה לדתיים, לא נותרה כל דרך אחרת למשפחה לדרוש את צידקה. על פי החוק, רק התביעה הכללית רשאית להגיש תביעה פלילית, ואין איש פרטי יכול לפנות לערכאות בקובלנה פלילית פרטית — אפילו אם בוצע נגדו פשע חמור והמשטרה סירבה להתערב מטעמי פרוטקציה.

היתה סיבה נוספת שדחפה את משפחת שוחמכר להחלטה להגיש תביעה אורחית נגד החוטפים. חטיפת יוסלה זיעזעה את אישיות המשפחה. האב חלה מן ההתרגשות והסבל, ואין הוא מסוגל לעבוד עבודה מלאה. רק הודות ליחסיו הטובים עם בעל גידולי, עובד הוא שם באותם הימים ש מצב בריאותו מאפשר לו זאת, על בסיס של שכר יומי.

האם עיבדת במעבדת צילומים. אך הדאגה המכרסמת לשלום בנה מוטטה אותה כליל, עד שבקושי יכלה לדאוג לביתה. על סבל זה, מחייב החוק תשלום פיצוי נאות. היו גם הצרכים המידיים שנתעוררו מיד עם חזרתו של יוסלה. למשפחה לא היה אפילו הכסף הדרוש לצאת לבית-הבראה מחוץ לעיר, שם תוכל להסתתר מעיני הסקרנים והטרדנים, ושם יוכל הילד להתאקלם בנחת במשפחתו.

גם החעד הציבורי, עם כל רצונו הטוב, לא יכול היה להושיע. כבר עתה הוא נמצא בגרעון כספי כבד, עקב הפעולות הציבוריות שאירגן. אמר ח"כ מנחם כהן: „כבר הוצאו 300 אלף לירות על חיפוש הילד — יימצאו גם כמה מאות הילרות הדרושות להוציא את המשפחה לבית-הבראה“. הוא היה אופטימי מדי. המשפחה נשארה בדידתה, כשיוסלה נדבק בפחד תחומי אל אמה, עד שלא יכלה לצאת לעבודה.

★ ★ ★ מציעים כסף

ל מעין האמת, הוצעו סכומים ניכרים למשפחת שוחמכר. אך נכנסה אידה שוחמכר את תוך מכונית העולם הזה בנמל התעופה, החל מירוק שדים של יתר העותרים נאים אחריה. המכונית הועמדה לרשות המשפחה ברגע האחרון, כאשר הסתבר להכרח צידון כי אין לו מכונית שתסיע את הפמליה הביתה. כתבים נרגזים פירשו זאת כהוכחה להסכם שניכרת בינו לבין העולם

שאה!

יוסלה התגלה כשחקן שחמט בקי. בשעת ביקור בבית שכנים, ראה מיטשק על השולחן, התיישב להתמודד עם אחד מבני המשפחה. גם בניירורק בילה חלק מזמנו במישחק זה עם שומרו.

אחות רחמניה

זינה שוחמכר חובשת את זרועו של אחיה, לאחר שנטרס תוך כדי משחק. בפנישתם בניירורק, נתקפה בהלם.

השמצה שיטתית כזאת של היהדות, רטנו. „עוד לא קרה שהממונה על שרותי הבטחון יפרסם בפומבי שיטות-פעולה בארץ ובי חוקי-לארץ — רק כדי להטיח האשמות וחדשות נגד ציבור הדתיים כולו, כאילו סירב לשתף פעולה עם השלטונות לגילוי יוסלה.“

אחרי-כך הוסיפו: „אלה המשפצים את הדמיון הם קנאים קיצוניים שעשו זאת בגלוי ולאור היום, במישך שנים רבות. לא היה צורך בש"ב כדי לגלות עובדות אלה.“

אלא שגם זעם הדתיים היה מסויג. הם ידעו, כי בסופו של דבר יניעו לידי פשרה, וכי העיסקה הראשונה שעשו עם דויד בן-גוריון תקויים: הם יעשו כרצונו, והוא יצטרף לביטול כל ההליכים המשפטיים נגד חוטפי יוסלה.

אפשרות זו היתה נהירה היטב, כבר מן הרגע הראשון. עוד בהיות אידה שוחמכר בניירורק, שידר קול ישראל ידיעה, כאילו רדיפה אחת האמת ועשיית הצדק. את זה שוטרים אונשי הש"ב לא הדריכה דוקא

זאת, הפתעה רבה. כי פחות משבוע לפני כן, כאשר אך אושרה הידיעה כי הילד ש נמצא בבית החלבן זנוחיל גרטנר מחיילאמס-בורג הוא יוסלה החטוף, רוחה דעה כללית שלא יינקטו שום צעדים נגד החוטפים. אף הדולפה הודעה רשמית-כמעט מטעם ראש ה' משלה, בה הצהיר כי יש לשכוח את כל העניין. „לא הסכמתי לתנאים שהועמדו לפני החזרת הילד“, אמר ביני, „אולם לאחר שמצאנו בעצמנו הילד, אני סבור כי יש להעניק חנינה.“

כדי להקל את בליעת הגלולה על-ידי הציבור, נאמר כי המדובר בסך-הכל ב" ששה אנשים שידעו היכן מוחזק יוסלה ה' חטוף. האם כדאי לפתוח מלחמת-אחים בגלל ששה חטרי-מצפון?

לא היה צורך להיות גאון בעניינים מדיניים כדי להבין שהחנינה לא הובטחה חינום הדתיים שילמו תמורה מלאה, או התחייבו לשלם בהודמנות שתיראה מתאימה לדויד בן-גוריון. מאידך, הודיע היועץ המשפטי, כי המשטרה והפרקליטות ממשכות לאסוף